

ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
**Gecontroleerd overstromingsgebied met
gereduceerd getij Bovenzanden**
In Willebroek

procesnota 4

Vlaamse
overheid

DEPARTEMENT
OMGEVING

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Overlegstructuur.....	4
2.1	Planteam.....	4
2.2	Publieke consultaties.....	4
3	Procesverloop en -aanpak	5
3.1	Startfase	5
3.2	Scopingfase.....	5
3.3	Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.....	5
3.4	Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan	6
3.5	Goedkeuringsfase.....	6
4	Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties.....	7
4.1	Informatieavond startnota	7
4.2	Schriftelijke inspraakreacties startnota.....	8

Het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd tij Bovenzanden’ bestaat uit volgende documenten:

- Bijlage I. Verordenend grafisch plan
- Bijlage II. Verordenende stedenbouwkundige voorschriften
- Bijlage IIIa. Toelichtingsnota – tekst
- Bijlage IIIb. Toelichtingsnota – kaarten
- bijlage IV: Register met de percelen waarop een bestemmingswijziging wordt doorgevoerd die aanleiding kan geven tot een planschadevergoeding, een planbatenheffing, een kapitaalschadecompensatie of een gebruikerscompensatie;
- Bijlage V. Scoping-nota (milieubeoordeling)
- bijlage VI: Procesnota 4

De elementen voor de watertoets zijn opgenomen in de scopingnota als onderdeel van het milieueffectenonderzoek.

De passende beoordeling is opgenomen in de scopingnota als onderdeel van het milieueffectenonderzoek.

Een Ruimtelijk Veiligheidsrapport (RVR) is niet vereist. De VR-toets is opgenomen in de toelichtingsnota.

1 Inleiding

Voorliggend document is procesnota 4 die hoort bij het ontwerp van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan in de zin van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

De VCRO stelt dat een ruimtelijk uitvoeringsplan het resultaat is van een ruimtelijk planningsproces waarbij de effectbeoordelingen procedureel en inhoudelijk geïntegreerd worden in het proces, het zgn. “geïntegreerd planningsproces”. Die integratie houdt in dat de effectbeoordelingen plaatsvinden tijdens het proces voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan. De effectbeoordelingen leveren gegevens over de mogelijke effecten van het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan. Die gegevens worden verwerkt in het planningsproces voor het voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan.

Het geïntegreerde planningsproces bestaat uit vijf fasen, waarbij het resultaat telkens geconsolideerd wordt in een van de volgende documenten:

- 1° de startnota;
- 2° de scopingnota;
- 3° het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 4° het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan;
- 5° het definitieve ruimtelijk uitvoeringsplan.

In functie van het geïntegreerde planningsproces wordt een procesnota opgesteld die het volledige verloop van het planningsproces beschrijft. Het is een informatief en evolutief document dat in de loop van het planningsproces kan worden aangevuld. De procesnota geeft aan hoe het proces is verlopen en verder zal verlopen en bevat informatie over welke actoren betrokken worden bij het planningsproces, op welke wijze de participatie georganiseerd wordt en hoe omgegaan wordt met de resultaten van de participatie, en hoe en wanneer de informatieverstrekking verloopt als ze niet geregeld wordt door de Vlaamse Regering.

De procesnota en de aangevulde procesnota worden op dezelfde wijze gepubliceerd.

2 Overlegstructuur

2.1 Planteam

Het ruimtelijk uitvoeringsplan wordt opgesteld door een planteam dat volgens artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex kan bestaan uit verschillende personen die werken in een samenwerkingsverband, waaronder minstens één ruimtelijk planner.

Het planteam voor de opmaak van het ruimtelijk uitvoeringsplan Bovenzanden wordt gevormd door vertegenwoordigers van:

- Departement Omgeving (ruimtelijk planner en team MER)
- Departement Landbouw en Visserij
- Agentschap voor Natuur en Bos
- Agentschap Onroerend Erfgoed
- De Vlaamse Waterweg NV
- Gemeente Willebroek

2.2 Publieke consultaties

De startnota wordt zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen in de betrokken gemeenten. Tijdens deze publieke consultatie wordt één participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een infoavond.

Na de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zal zoals de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening bepaalt, een openbaar onderzoek van 60 dagen georganiseerd worden.

Indien nodig kan het planteam beslissen bijkomende publieke participatiemomenten te organiseren, bv. naar aanleiding van het openbaar onderzoek over het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan.

3 Procesverloop en -aanpak

3.1 Startfase

In de startfase stelde het planteam een startnota en procesnota 1 op.

Het planteam bereidde de opmaak van de startnota voor op 25 juni 2018.

De startnota en procesnota 1 werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 12 oktober 2018.

3.2 Scopingfase

De startnota is onderworpen aan een publieke consultatie van 60 dagen. Deze publieke consultatie liep van 27 november 2018 tot 25 januari 2019 .

De Vlaamse Regering vroeg advies over de startnota aan :

- de strategische adviesraad Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (SARO)
- de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen;
- de deputaties van de betrokken provincies;
- de colleges van burgemeester en schepenen van de betrokken gemeenten;
- de door de Vlaamse Regering aangewezen diensten.

Tijdens de publieke consultatie is een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een infoavond. Deze infoavond vond plaats op 6 december 2018 in het Oud Gemeentehuis van Willebroek.

Op basis van de adviezen en inspraakreacties heeft het planteam de startnota herwerkt tot een scopingnota en werd de procesnota geactualiseerd tot procesnota 2.

De scopingnota bepaalt de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de effectbeoordelingen die moeten worden uitgevoerd, alsook de methode ervan. Bij de opmaak wordt rekening gehouden met de adviezen en het resultaat van de participatie. Het team MER van het Departement Omgeving integreerde de kwaliteitsbeoordeling over de inhoudsafbakening van het plan-MER in de scopingnota.

Het planteam maakte een verantwoording waarin aangegeven wordt op welke wijze de inspraakreacties verwerkt zijn en gemotiveerd wordt waarom wel of niet op de vragen en opmerkingen ingegaan is bij de opmaak van de scopingnota. Deze verantwoording werd geïntegreerd procesnota 2.

Het planteam bereidde de opmaak van de scopingnota en procesnota 2 voor op de bijeenkomst van 16 april 2019. De scopingnota is samen met de procesnota de leidraad voor het verdere verloop van het geïntegreerde planningsproces dat leidt tot de opmaak van het voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan.

3.3 Fase opmaak voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Gelet op de conclusies van de scopingnota waaruit bleek dat de mogelijke milieueffecten op planniveau voor de verschillende effectgroepen voldoende beschreven en beoordeeld werden en er dus géén verder milieueffectenonderzoek nodig is in de volgende fase van het geïntegreerd planningsproces, werd het plan-MER als afgerond beschouwd en is het planteam overgaan tot de opmaak van een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan en procesnota 3.

Over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan werd advies gevraagd aan de aangewezen adviserende instanties en werd er een plenaire vergadering georganiseerd op donderdag 4 juli 2019. Van de plenaire vergadering werd een verslag gemaakt.

3.4 Fase opmaak ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan

Op basis van de conclusies van de plenaire vergadering over het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan stelde het planteam een voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan op.

Het Departement Omgeving maakt het voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan over aan de bevoegde minister in functie van een beslissing van de Vlaamse Regering. In procesnota 4 is aangegeven op welke wijze bij de opmaak van het voorstel van ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan rekening gehouden heeft met de adviezen van de plenaire vergadering.

Nadat de Vlaamse Regering het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig vaststelt, wordt het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan onderworpen aan een openbaar onderzoek van 60 dagen.

Het planteam kan ervoor opteren om tijdens het openbaar onderzoek een informatiemoment voor de bevolking te organiseren in één van de betrokken gemeenten.

3.5 Goedkeuringsfase

Het planteam verwerkt de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek en maakt een voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan op. De neerslag van de wijze waarop de adviezen, opmerkingen en bezwaren uit het openbaar onderzoek verwerkt zijn, wordt opgenomen in het ontwerp-besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling.

Het planteam maakt het voorstel van definitief ruimtelijk uitvoeringsplan en het ontwerp-besluit over aan de bevoegde minister die het aan de Vlaamse Regering voorlegt voor principiële goedkeuring.

De bevoegde minister vraagt het advies aan de Raad van State over het principiële goedgekeurd plan. Na de verwerking van het advies van de Raad van State beslist de Vlaamse Regering tot definitieve vaststelling van het ruimtelijk uitvoeringsplan.

Na de definitieve vaststelling wordt de procesnota 5 opgesteld die planningsproces afrondt.

4 Verslaggeving participatietraject en verwerking inspraakreacties

4.1 Informatieavond startnota

Tijdens de publieke raadpleging is een publiek participatiemoment georganiseerd onder de vorm van een infoavond. Deze infoavond vond plaats op 6 december 2018 in het Oud Gemeentehuis van Willebroek van 19 tot 21u.

De publieke raadpleging en de infomarkt werden bekend gemaakt via advertenties in drie kranten (Gazet van Antwerpen, Het Nieuwsblad en Het Laatste Nieuws), aanplakbrieven in de betrokken gemeente, de website en sociale mediakanalen van het Departement Omgeving en via een aantal gemeentelijke infokanalen (o.a. gemeentelijke website).

Het Departement Omgeving verspreidde ook een persbericht n.a.v. het participatiemoment. Op basis van het persbericht verschenen er een aantal artikels in de kranten en was er een korte reportage in de nieuwsuitzending van de regionale televisie.

Figuur 1. Krantenadvertenties aankondiging publieke raadpleging en participatiemoment

RAADPLEGING BEVOLKING
27/11/2018 tot en met 25/01/2019
GEWESTELIJK RUIMTELIJK UITVOERINGSPLAN
Gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij
Bovenzanden in Willebroek

De startnota en de procesnota liggen van 27 november 2018 tot en met 25 januari 2019 ter inzage:

- in het gemeentehuis van Willebroek
- bij het Departement Omgeving, in het Graaf de Ferrarisgebouw, Koning Albert II-laan 20, 1000 Brussel.

U kunt het plan ook downloaden via www.omgevingvlaanderen.be.

Er wordt een publiek participatiemoment georganiseerd op 6 december 2018 om 19u in de lokettenzaal van het Oud Gemeentehuis, A. Van Landeghemstraat 101 in Willebroek. Van harte welkom!

Inspraakreacties kunnen worden ingediend tot uiterlijk vrijdag 25 januari 2019 via de website www.omgevingvlaanderen.be. Reageren kan ook per brief. Overhandig uw brief tegen ontvangstbewijs in het gemeentehuis van Willebroek of verstuur de brief naar Departement Omgeving, afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten, Graaf de Ferraris-gebouw, Koning Albert II-laan 20 bus 7, 1000 Brussel.

DEPARTEMENT OMGEVING Vlaamse overheid www.omgevingvlaanderen.be

Er waren een 20-tal aanwezigen op de informatieavond. Het Departement Omgeving gaf toelichting over de inhoud van de startnota en het procesverloop. De Vlaamse Waterweg NV gaf toelichting over het Sigmaproject Bovenzanden. De mer-deskundige van het studie bureau SWECO gaf toelichting bij de te onderzoeken milieueffecten.

Daarna kon het publiek vragen stellen en suggesties voor de verdere planopmaak en het milieueffectenonderzoek doen.

Hieronder wordt een synthese gemaakt van de elementen die aan bod kwamen tijdens het participatiemoment:

- Er werd gevraagd hoe er omgegaan zal worden met het slib dat afgezet zal worden in het slikken- en schorregebied en dat als gevolg zou hebben dat er bij overstromingen op termijn minder water kan opgevangen worden. De Vlaamse Waterweg NV antwoordde dat deze situatie gemonitord zal worden en

dat er indien nodig slib geruimd zal worden zodat de capaciteit van het overstromingsgebied voldoende blijft.

- Er werd gevraagd of het recreatief medegebruik van de dijken mogelijk blijft. De Vlaamse Waterweg NV bevestigde dat de dijken toegankelijk zullen blijven.
- Een landbouwer merkte op dat water watervogels aantrekt en dat deze dieren ziekten bij vee (botulisme) veroorzaken en aanleiding kunnen geven tot vraatschade aan landbouwgewassen (bv. van ganzen) in aangrenzende landbouwgebieden en vraagt om dat aspect te onderzoeken in de milieueffectenbeoordeling en stelt dat er maatregelen nodig zullen zijn om de impact van deze vogels op de landbouw in de omgeving te vermijden.
- Een landbouwer klaagde over het gegeven dat voor de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden steeds landbouwgebieden worden ingenomen en nooit industriegebied. De Vlaamse Waterweg NV antwoordde dat er bij de opmaak van het Sigmaplan een groot aantal mogelijke gebieden onderzocht werden, dat er maatschappelijke kosten-baten analyse werd uitgevoerd en de meest geschikte gebieden werden weerhouden in de beslissing over het geactualiseerd Sigmaplan. Bij de uitvoering van het Sigmaplan zijn er flankerende maatregelen voorzien landbouwers die gronden zouden verliezen.
- Er werd gevraagd wat het effect is op de kwaliteit van het grondwater wanneer er vervuild water en slib van de Rupel in het gecontroleerd overstromingsgebied komt. De MER-deskundige antwoordde dat het water van de Rupel inderdaad vervuild is en er dus vervuild slib zal worden afgezet. Deze vervuiling zal echter grotendeels in de bovenste sliblaag worden vastgelegd. De dieper gelegen grondwaterstroom zal hierdoor niet in vervuild worden. De diepere grondwaterlaag stroomt af naar de Rupel toe en niet landinwaarts naar de bewoning. Er wordt dus geen negatief effect verwacht op de kwaliteit van het grondwater.
- Er werd gevraagd of het inrichten als gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij geen invloed zal hebben op de stabiliteit van de bestaande ringdijk rond het gebied. De Vlaamse Waterweg NV antwoordde dat er niet in de onmiddellijke omgeving van de dijk zijn gegraven worden en ervoor gezorgd zal worden dat de stabiliteit van de dijk in geen geval in gedrang zal komen.
- Vanuit de bewoners van de omliggende straten is aangegeven dat men veel hinder verwacht van werfverkeer en mogelijk schade aan straten en woningen wanneer de Vlaamse Waterweg werken in het gebied gaat uitvoeren. Men vraagt om bv. routes voor werfverkeer zodanig uit te stippelen zodat er zo weinig mogelijk hinder veroorzaakt wordt voor de omwonenden en schade vermeden en desgevallend hersteld moet worden. De Vlaamse Waterweg NV antwoordde dat dat inderdaad een belangrijk aandachtspunt is in de aanlegfase en dat daar op dat ogenblik de nodige voorzorgsmaatregelen voor zullen genomen worden.

4.2 Schriftelijke inspraakreacties startnota

Tijdens de publieke raadpleging over de startnota die liep van 27 november 2018 tot 25 januari 2019 werden volgende schriftelijke adviezen ingediend door de adviserende instanties:

- Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening-Onroerend Erfgoed (SARO)
- Gemeente Willebroek
- Provincie Antwerpen
- De Vlaamse Waterweg NV
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- Departement Landbouw en Visserij

Daarnaast kwamen er volgende inspraakreacties van organisaties of particulieren

- Natuurpunt Mechels Rivierengebied kern Willebroek
- 4 individuele reacties van particulieren

De wijze waarop met de inhoudelijke elementen uit deze adviezen en inspraakreacties wordt omgegaan in het verdere proces is onderstaande tabel aangegeven.

Tabel 1. Verwerking schriftelijke adviezen en inspraakreacties participatiemoment startnota

Opmerking	Verwerking
<p>SARO ondersteunt de strategische doelstellingen van het voorgenomen plan. Aangezien het plan zal leiden tot het stopzetten van de huidige landbouwactiviteiten vraagt SARO aandacht voor volwaardige flankerende maatregelen voor de betrokken landbouwers. SARO vindt het positief dat dat aangegeven is dat het flankerend beleid voor landbouw dat uitgewerkt in het kader van het geactualiseerd Sigmaplan ook voor dit gebied van toepassing is.</p>	<p>Er wordt akte genomen van het gunstig advies.</p>
<p>Provincie Antwerpen stelt dat in het dossier moet nagegaan worden welke buurt- en voetwegen er zijn en of het RUP wijzigingen zal aanbrengen.</p>	<p>Enkel de weg op de zuidelijke ringdijk heeft het statuut van een buurtweg (Sentier 19). Het plan zal geen wijzigingen aanbrengen aan het statuut van deze wegen. Dit vraagt geen aanpassing van het dossier.</p>
<p>De gemeente Willebroek heeft geen opmerkingen en gaat akkoord met de opmaak van het plan voor de omvorming van het GOG naar GGG.</p>	<p>Er wordt akte genomen van het gunstig advies.</p>
<p>De Vlaamse Waterweg NV formuleert een gunstig advies en geeft aan dat het omvormen van het bestaande GOG naar een GGG een positieve impact zal hebben op de Rupel omdat het GGG zal leiden tot het ontwikkelen van een groot areaal slikken en schorren die een positieve invloed hebben op de zuiveringscapaciteit van het riviersysteem. De optie waarbij de toplaag van het overstromingsgebied wordt afgegraven, zal bovendien leiden tot een bijkomende bergingscapaciteit.</p>	<p>Er wordt akte genomen van het gunstig advies.</p>
<p>Het Departement Mobiliteit en Openbare Werken heeft geen opmerkingen.</p>	<p>Er wordt akte genomen van het gunstig advies.</p>
<p>Het Departement Landbouw en Visserij vraagt of de informatie over het aantal keren per jaar dat het bestaande GOG overstroomt wel correct is ('2 à 3 keer per jaar') en vraagt of de Vlaamse Waterweg er geen accuratere data daarover kan geven.</p>	<p>Op basis van de beschikbare gegevens van de Vlaamse Waterweg zijn recentere gegevens over het overstromen van het bestaande GOG opgenomen in de nota.</p>
<p>Het Departement Landbouw en Visserij merkt op dat in de startnota verwezen wordt naar de landbouwimpactkaart waarop deze percelen aangeduid zijn als 'matige impact' en de landbouwstructuurkaart waarop deze percelen aangeduid zijn als 'ruwvoedergebied minder geschikt' en dat die informatie gebaseerd zijn op de data van 2012. Het Departement Landbouw en Visserij beschikt echter over een recentere versie van deze kaarten (2015-2016) en zegt een update te zullen aanleveren daarvoor.</p>	<p>Op basis van de beschikbare gegevens van het Departement Landbouw en Visserij zijn recentere gegevens over de landbouwimpact en landbouwstructuur opgenomen in de nota.</p>
<p>Het Departement Landbouw en Visserij merkt op dat hoewel het gebied op de bodemkaart is opgenomen als natte zandleembodem zonder profielontwikkeling en o.w.v. de lagere ligging en hoge waterstand aangeduid wordt als 'minder geschikt' voor landbouw, de betrokken</p>	<p>Er wordt akte genomen van deze bedenking. Dit vraagt geen aanpassing van de tekst gezien de info over de bodemgeschiktheid op basis van de bodemkaart correct is.</p>

<p>landbouwers deze gronden toch als zeer geschikt ervaren voor de teelt van voedergewassen zoals maïs.</p>	
<p>Het Departement Landbouw en Visserij zegt enkel akkoord te kunnen gaan met de conclusie van de scoping dat de aspecten 'bodemgebruik' (discipline Bodem) en 'ruimtegebruik' (discipline Mens-Ruimte) niet verder onderzocht moeten worden indien het reeds uitgevoerde flankerend beleid (o.a. een grondenbank, wijkersstimuli, ontpachttingsvergoeding en wederbeleggingsvergoeding) volledig uitgeschreven wordt in de nota omdat enkel aan de hand van de genomen compenserende maatregelen beoordeeld kan worden of de genomen maatregelen tot een correcte compensatie van de betrokken landbouwers hebben geleid. Indien dat niet zo is, vindt het Departement Landbouw en Visserij dat dat alsnog onderzocht moet worden in het milieueffectenonderzoek.</p> <p>Volgens het Departement Landbouw en Visserij zou het uit gebruik nemen van deze percelen – op basis van de informatie waarover zij beschikken anno 2018 – blijken dat dit een significante impact heeft op de bedrijfsvoering (inname areaal 10-15%).</p>	<p>Op deze vraag wordt niet ingegaan. De impact op landbouw is voldoende in beeld gebracht, bijkomend onderzoek in het kader van het plan-MER zou geen aanleiding geven tot andere inzichten.</p> <p>De gronden van het bestaande GOG dat sinds 1981 bestaat, zijn in eigendom van de Vlaamse Waterweg NV. De huidige landbouwgebruikers hebben die gronden tijdelijk in gebruik gekregen via een precaire gebruiksovereenkomst wat op zich al beschouwd kan worden als een 'flankerende maatregel'. Het gegeven dat de Vlaamse Waterweg NV in afwachting van de omvorming van het GOG naar een GGG deze gronden tijdelijk in gebruik gegeven heeft aan 2 landbouwers kan geenszins betekenen dat het stopzetten van dat tijdelijk gebruik aanleiding zou moeten geven tot bijkomende vergoedingen of flankerend beleid.</p>
<p>Natuurpunt Mechels Riviereengebied kern Willebroek vindt het een goede zaak dat de maïsakkers omgezet zullen worden naar getijdennatuur wat de natuurwaarde van de regio zal doen toenemen, maar vraagt te onderzoeken of het mogelijk is om dit GGG (of andere GGG's in de cluster Dijlemonding) open te houden als slikken en schorregebied en dus een actief natuurbeheer op te zetten dat spontane evolutie naar vloedbos tegen gaat, omdat indien alle GGG's evolueren naar vloedbossen deze gebieden minder aantrekkelijk zijn voor verschillende soorten watervogels.</p>	<p>Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal de concrete inrichting en het beheer van het natuurgebied niet vastleggen. Verschillende vormen van inrichting en beheer blijven mogelijk.</p> <p>De afweging over de gewenste inrichting en het gewenst beheer in functie van de te creëren habitats gebeurt in de uitvoeringsfase door de instantie die het gebied gaat inrichten (omgevingsvergunning). Dit vraagt geen aanpassing in de scoping van de milieubeoordeling op planniveau.</p>
<p>Natuurpunt Mechels Riviereengebied kern Willebroek vraagt in het milieueffectenonderzoek aandacht te besteden aan het aspect 'bodemkwaliteit' indien de kleirijke grond gebruikt zou worden om elders in het Sigmagebied dijken aan te leggen.</p>	<p>Het ruimtelijk uitvoeringsplan zal de concrete inrichting en het beheer van het natuurgebied niet vastleggen. Verschillende vormen van inrichting en beheer blijven mogelijk.</p> <p>De afweging van de kwaliteit van de bodem en het al dan niet gebruiken van deze grond voor het aanleggen van dijken elders moet gebeuren door de instantie die het gebied gaat inrichten (omgevingsvergunning) waarbij de geldende normen van toepassing zullen zijn. Dit vraagt geen aanpassing in de scoping van de milieubeoordeling op planniveau.</p>
<p>Een aantal bewoners van de straat Kleine Bergen wijzen op de te verwachten hinder van werfverkeer in de aanlegfase van de gecontroleerde overstromingsgebieden en vragen dat maatregelen genomen worden om hinder en schade aan de straat en de woningen te vermijden, bv. door aangepaste routes of transport over water. Men vraagt ook om tijdig en persoonlijk geïnformeerd te worden over de werken.</p>	<p>Dit is een bijzonder aandachtspunt in de aanlegfase dat evident aan bod moet komen in de milieubeoordeling in de projectfase (omgevingsvergunning). Dit vraagt geen aanpassing in de scoping van de milieubeoordeling op planniveau.</p>

<p>Een particulier vindt principieel dat het opgeven van landbouwgrond in functie van natuurontwikkeling en/of beveiliging tegen overstroming onverantwoord en niet duurzaam in het licht van de mondiale voedselzekerheid. Hij vindt dat er geen juridische basis is vanuit de habitatrictlijn om de beoogde natuurontwikkeling te verantwoorden en vindt dat ook het nulalternatief (GOG met behoud van de landbouwfunctie) of andere invullingen dan getijdennatuur (bv. korte omloophout) onderzocht moeten worden.</p>	<p>De opties van het geactualiseerd Sigmaplan (met de keuze voor het omvormen van het GOG Bovenzanden naar een GGG) zijn het resultaat van een onderzoek waarbij een groot aantal mogelijke gebieden onderzocht werden en waarvoor een plan-MER en maatschappelijke kosten-baten analyse werd uitgevoerd en waarbij de meest geschikte gebieden werden weerhouden in de beslissing over het geactualiseerd Sigmaplan (meest wenselijk maatschappelijk alternatief). Dit is dus het resultaat van een afweging waarbij de ruimtelijke behoeften van verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar zijn afgewogen vanuit het perspectief van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling en waarbij rekening gehouden wordt met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen.</p>
<p>Een landbouwer merkte op dat water watervogels aantrekt aan dat deze dieren ziekten bij vee kunnen veroorzaken en aanleiding kunnen geven tot vraatschade aan landbouwgewassen (bv. van ganzen) in aangrenzende landbouwgebieden en vraagt om dat aspect te onderzoeken in de milieueffectenbeoordeling en stelt dat er maatregelen nodig zullen zijn om de impact van deze vogels op de landbouw in de omgeving te vermijden</p>	<p>Het gebied ligt in een van nature waterrijk rivierlandschap waar biotopen als slikken en schorren aanwezig zijn en watervogels voorkomen. De eventuele effecten van watervogels op landbouwactiviteiten zijn in de huidige situatie reeds aanwezig in het samenvloeiingsgebied van Zenne, Dijle en Nete. Het creëren van ca. 28 ha bijkomende natte natuur zal in bepaalde mate weliswaar watervogels aantrekken in het gebied en mogelijk aanleiding geven tot de genoemde effecten op het landbouwgebruik, maar in licht van de reeds aanwezige waterrijke gebieden in het rivierenlandschap kan gesteld worden dat dat niet tot een significante toename van de reeds aanwezige risico's op dat vlak leidt. Het gaat dus om een reeds bestaand risico dat in beperkte mate verhoogt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>I.v.m. vraatschade.</u> Sinds 1 september 2009 is het Besluit van de Vlaamse Regering over de vergoeding van wildschade veroorzaakt door niet-bejaagbaar wild en de vergoeding van schade door beschermde soorten van kracht. Dit besluit regelt de administratieve procedure voor de vergoedingen van belangrijke schade die werd veroorzaakt door niet bejaagbaar wild (uitvoering van artikel 25 van het jachtdecreet) of door een beschermde soort (uitvoering artikel 52 van het Natuurdecreet). • <u>I.v.m. veeziekten.</u> Wat betreft 'leverbot' geven deskundigen bovendien aan dat dit een ziekte is die niet veroorzaakt wordt door watervogels, maar door waterslakken die aanwezig kunnen zijn in natte graslanden. Het plan voorziet niet in een vernatting van graslanden die begraasd worden door vee, zodat het plan géén effect veroorzaakt op frer

	<p>veeziekten Daarnaast wordt aangegeven dat watervogels geen ziektes overdragen op vee (zoogdieren) en dat trekvogels enkel een vector voor pluimveeziektes kunnen zijn (bv. vogelgriep).</p> <p>Het effect is in voldoende mate in beeld gebracht en verder onderzoek zou niet tot andere conclusies leiden. Deze conclusie wordt toegevoegd aan de scoping van de milieubeoordeling op planniveau.</p>
--	---

4.3 Adviesvraag en plenaire vergadering over het voorontwerp

Het voorontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan werd voor advies voorgelegd aan de gemeente Willebroek, provincie en aangewezen adviserende instanties. Op 4 juli 2019 organiseerde het Departement Omgeving een plenaire vergadering over het voorontwerp. Het verslag van de plenaire vergadering is in bijlage bij deze procesnota gevoegd.

Op de plenaire vergadering waren het Departement Omgeving, het Departement Landbouw en Visserij, de Vlaamse Waterweg NV en de provincie Antwerpen aanwezig. De gemeente Willebroek, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Vlaamse Milieumaatschappij en de Polder van Willebroek waren niet aanwezig.

Wat betreft de adviezen van de plenaire vergadering kan het volgende worden gesteld:

- De schriftelijke adviezen van de gemeente Willebroek, het Agentschap voor Natuur en Bos en het Departement Landbouw en Visserij waren gunstig.
- De Vlaamse Waterweg NV gaf op de plenaire vergadering een gunstig advies.
- De provincie Antwerpen gaf op de plenaire vergadering een gunstig advies, maar stelde de vraag of het effect van de mogelijke tijdelijke grondstockage in het gebied op het volume water dat geborgen kan worden en het overstromingsrisico onderzocht werden.

Op basis van de opmerking van de provincie Antwerpen werden de stedenbouwkundige voorschriften in het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan aangevuld waarbij aangegeven wordt dat in de aanlegfase van de natuurontwikkeling de opslag van gronden voor het bouwen van dijken rond gecontroleerde overstromingsgebieden tijdelijk toegelaten kan worden op voorwaarde dat deze tijdelijke vermindering van de waterbergingscapaciteit géén aanleiding geeft tot een onverantwoorde verhoging van het veiligheidsrisico, rekening houdend met de bijkomende bergingscapaciteit die op dat ogenblik via andere deelprojecten van het Sigmaproject in de cluster Dijlemonding reeds beschikbaar is.

5 Bijlagen

Bijlage 1. Verslag plenaire vergadering 4 juli 2019